

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

**ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

UNIVERSITY OF TEXAS RIO GRANDE VALLEY, USA

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

***ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ
РОЗБУДОВИ***

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

(23–24 листопада 2023 року)

Харків – 2023

УДК 338.1:334.7:338.246.8](477)(06)
Ф94

Редакційна колегія:

Наталія МАТВЄЄВА – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та маркетингу Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

Інна КИЛИМНИК – канд. юрид. наук, доцент кафедри патентознавства та основ правозастосовної діяльності Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

Олександр КОЮДА – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та маркетингу Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано до друку Вченою радою Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, протокол № 5 від 1 грудня 2023 р.

Функціонування суб'єктів економічної діяльності в умовах Ф94 післявоєнної розбудови: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), Харків, 23–24 листоп. 2023 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова [та ін. ; редкол.: Н. М. Матвєєва, І. І. Килимник, О. П. Коюда]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова та ін. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 258 с.

ISBN 978-966-695-598-5

У збірнику надруковані матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Функціонування суб'єктів економічної діяльності в умовах післявоєнної розбудови», яка проходила з 23 по 24 листопада 2023 року в Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова. Розглядалися питання щодо проблем та шляхів їх вирішення щодо функціонування, розвитку, управління та правового забезпечення суб'єктів господарювання в Україні в умовах післявоєнного стану.

УДК 338.1:334.7:338.246.8](477)(06)

ISBN 978-966-695-598-5

© Колектив авторів, 2023

© ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023

ЗМІСТ

Секція 1

Економічні виклики, загрози і проблеми та їх вплив на діяльність суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану

<i>Богдан Н. М., Осовець О. Е. Напрямки поствоєнного відновлення туристичної індустрії Харківського регіону</i>	9
<i>Жовтяк Г. А., Білобородов В. Ю. Основні тенденції ринку будівельних матеріалів України</i>	11
<i>Жовтяк Г. А., Богданов Р. Ф. Проблеми та перспективи розвитку будівельної галузі України в умовах війни.....</i>	13
<i>Іванов Д. С. Використання штучного інтелекту в умовах діяльності сучасного підприємства</i>	15
<i>Іванова О. А., Компанієць В. В. Щодо управління організацією в умовах крайньої невизначеності.....</i>	16
<i>Карачарова К. А., Сергєєв В. С. Управління фінансовою безпекою підприємства</i>	18
<i>Карачарова К. А., Трофимов А. Г. Оцінка фінансової стійкості банку.....</i>	20
<i>Колбасін Є. С. Переваги та недоліки модульного будівництва на основі зарубіжного та вітчизняного досвіду</i>	22
<i>Матвєєва Н. М., Лівшиц Д. С. Економічна система України: теоретичний аспект</i>	24
<i>Мальований Г. О., Нікітін А. М. Сталий розвиток міст: комплексний підхід.....</i>	26
<i>Михайлов М. В. Роль держави у забезпеченні функціонування вищих навчальних закладів під час воєнного стану</i>	27
<i>Міщенко А. С. Вплив війни в Україні на інноваційну діяльність</i>	28
<i>Оболенцева Л. В., Бондаренко Ю. С. Сутність та значення інклюзивного туризму в умовах соціально-економічних викликів та загроз</i>	30
<i>Оболенцева Л. В., Ткач Д. П. Дослідження основних напрямів діяльності туроператорських компаній в Україні під час війни</i>	32
<i>Островський І. А., Воробйова В. В. Сучасні особливості підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств на принципах відповідального інвестування</i>	34
<i>Пакуліна А. А., Євсєєва О. О. Індикатори кіберзагроз в системах моніторингу безпеки економічної діяльності підприємства</i>	36
<i>Пакуліна А. А., Соколов В. А. Економічні виклики в умовах воєнного стану</i>	38
<i>Пархоменко В. В., Мотузка О. М. Оптимізація структури капіталу підприємства та грантова підтримка бізнесу в Україні в умовах воєнного стану</i>	40
<i>Рибак Г. І., Висоцький Є. В. Конкурентоздатність підприємств в умовах невизначеності та ризику</i>	42

Славуа О. І., Бухаров О. А. Благоустрій міст: аналіз стану і виклики сучасності	44
Славуа О. І., Никифорова Є. В. Перспективні напрямки дизайну економіки в Україні	46
Соболева Г. Г., Коваленко Є. Е. Соціально-економічне відновлення регіонів України в умовах воєнного часу	48
Соболева Г. Г., Полумисна А. Є. Збільшення цін на автомобільні вантажні перевезення внаслідок повномасштабного вторгнення	50
Тройнікова О., Піунов В. Збільшення кредитного ризику як основна загроза фінансовій безпеці банківської системи України в умовах воєнного стану	52
Цибульська Е. І., Коваленко М. І. Діяльність вітчизняного бізнесу в умовах воєнного конфлікту: економічні виклики та перешкоди	53

Секція 2

Аналітичне забезпечення діяльності та розвитку суб'єктів економічної діяльності

Koiuda O., Koiuda A. The analysis of theoretical aspects of staff motivation's basic theories	56
Берест М. М. Структурно-функціональне моделювання процесу управління фінансовими ризиками підприємства	57
Благой В. В., Багрій С. О. Економічний розвиток та роль жінок у бізнесі... 59	
Благой В. В., Гнатів А. М. Антикризове управління ризиками підприємства.....	61
Благой В. В., Капінос Т. С. Аналіз вартості реставрації історичних об'єктів в сучасних умовах.....	63
Благой В. В., Комова С. С. Імпакт-інвестування: інноваційні фінансові моделі для підтримки сталого росту.....	65
Благой В. В., Літовка К. С. Вплив інновацій на розвиток бізнесу та економіки.....	66
Благой В. В., Солоткіна О. М. Міжнародна торгівля та її вплив на глобальне економічне зростання.....	68
Благой В. В., Ткаченко А. С. Зелена економіка: сталість і розвиток.....	70
Довгопята С. С., Хоменко Ю. Д. Напрями підвищення ефективності діяльності будівельних підприємств.....	72
Єсіна В. О., Колінько М. В. Аналітична діяльність органів місцевого самоврядування.....	74
Колмакова О. М., Гуца Я. С. Стратегічний реінжиніринг	76
Колмакова О. М., Кузнецова Г. В. Вплив геополітичних факторів на конкурентоспроможність підприємства.....	78
Колмакова О. М., Лисенко Б. С. Побудова прозорої державної системи закупівель в Україні.....	80
Колмакова О. М., Іванова А. Д. Моделі оптимізації інвестиційного портфелю підприємства.....	81

ЗБІЛЬШЕННЯ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ ЯК ОСНОВНА ЗАГРОЗА ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ТРОЙНІКОВА Олена

канд. екон. наук, доцент

ПУНОВ Володимир,

здобувач вищої освіти

Український державний університет

залізничного транспорту

В умовах військової агресії кількість зовнішніх та внутрішніх загроз фінансовій безпеці банківської системи України значно зросла та масштабувалася. Звісно, центральний банк робить все можливе для мінімізації цих загроз. Так, НБУ запровадив мораторій на скорочення мережі відділень державних банків під час війни, розробив проект з безперервності надання фінансових послуг, підтримує державні програми підтримки кредитування, регулює заходи щодо забезпечення рівноваги на валютному ринку і т. ін.

Однак, незважаючи на суттєву підтримку НБУ, вітчизняна банківська система й надалі перебуватиме під загрозою кредитних ризиків, що може впливати на ефективність банківських операцій в умовах воєнного стану.

А в умовах війни ділова активність суб'єктів господарювання йде на спад, а це в свою чергу може призвести до ще більшого скорочення кредитного портфелю.

Не виключено й подальше скорочення портфелю кредитування фізичних осіб як в національній, так і іноземній валюті. В результаті нове кредитування не компенсуватиме погашення старих позик, тому банки будуть вимушені піднімати процентні ставки, щоб компенсувати збитки [1].

Банками було прийнято рішення про збільшення кредитних лімітів по картковим кредитам в середньому на 10–20% порівняно з довоєнним рівнем, що сприяло пожвавленню даного сегменту банківського кредитування. Головним рушієм роздрібного кредитування залишаються кредитні картки. Карткові позики клієнти беруть переважно для фінансування поточних базових витрат.

Кеш-кредитування, яке до повномасштабної війни розвивало все більше банків, майже не відновлюється після стрімкого падіння з початку вторгнення. Кредити переважно отримували для придбання коштовних товарів. Війна змінила споживчий попит: клієнти переорієнтувалися з купівлі в кредит предметів розкоші на задоволення базових потреб.

Кредити готівкою, які багато банків розгорнули ще до початку війни, різко скоротилися з початком вторгнення і майже не відновилися. кредити

переважно використовувалися для купівлі дорогих товарів. війна змінила споживчий попит. клієнти перейшли від купівлі розкішних товарів у кредит до задоволення своїх базових потреб.

Під великим питанням й спроможність позичальників обслуговувати раніше взяті позики. Це є наслідком зменшення доходів, та руйнуванням заставного майна. Все це стане причинами падіння якості кредитного портфелю. Звісно, що динаміка кредитного портфеля різниться за кредитними продуктами, регіонами та від банку до банку. Зокрема, обсяги незабезпечених споживчих кредитів зростали, автокредитів та іпотечних – надалі скорочувалися. За свідченнями банків, обсяги кредитування у західних областях та місті Києві відновлюються швидше, ніж у східних та південних регіонах.

Оскільки кредитний ризик залишається ключовим для банків, НБУ розпочинає оцінку стійкості банків та банківського сектору для з'ясування реальної якості кредитного портфеля та оцінки ймовірної потреби у капіталі. Цьогоріч оцінку пройдуть 20 найбільших фінустанов. На початку 2024 року банки, у яких буде виявлено потребу в капіталі, складатимуть програми заходів для відновлення капіталу. З урахуванням поточних результатів сектору ключовим заходом має стати забезпечення операційної прибутковості [2].

Список використаних джерел:

1 Рац, О. (2023). Дослідження ефективності функціонування банківських установ України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, (47). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-67>

2 Огляд банківського сектору Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2023-05.pdf?v=4

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ: ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРЕШКОДИ

ЦИБУЛЬСЬКА Елеонора Іванівна,

канд. екон. наук, доцент,

КОВАЛЕНКО Марія Ігорівна,

здобувач вищої освіти

Харківський гуманітарний університет

«Народна українська академія»

Економіка країни та вітчизняний бізнес перебувають у складному становищі, оскільки російське військове вторгнення в Україну йде повним ходом. Україна в перший рік війни втратила близько 30% економіки, 3,5 млн. робочих місць. Війна коштує Україні близько 2 трлн. грн, тобто весь бюджет держави в мирні часи [1]. Вітчизняні бізнес-структури також зазнали значних

Електронне наукове видання

**ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ РОЗБУДОВИ**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)**

(23–24 листопада 2023 року)

*Матеріали конференції опубліковані в авторській редакції
мовою оригіналу*

Відповідальний за випуск *Н. М. Матвєєва*

Технічний редактор *О. П. Коюда*

Підп. до друку 12.01.2024. Формат 60 × 84/16.
Ум. друк. арк. 15.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: office@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.